

Nuorta intoa koulumaailmassa

Jukka Heikinheimo, OH2BR
oh2br@sral.fi

Vajaan kuukauden aikana on pidetty viisi kouluesittelyä erinomaisin tuloksin. Seuraava kuukausi tuo mukanaan kolmet messut ja useita kouluesittelyjä. Lue raporttini tähän mennessä tapahtuneista kouluesittelyistä.

Päänavaajana Järvenpään Kinnarin koulu

Parhaita radioamatööritoiminnan edistäjiä nuorten suuntaan ovat nuoret itse, tämän myönnämme avoimesti me kaikki. Järvenpään Kinnarin koulun 6B luokalla opiskelee innokas radioamatööri Oiva, OH2OLK. Hänet muistetaan hyvin viime leirikoulun pörröpäänä ja ilopillerinä sekä kesäleirin bullettiin selväsanaaisena lukijana. Oivan radioharrastus on peräisin isältä, joka on Olli, OH2OW. Olli ja Oiva olivat sopineet luokanopettaja Vesa Naukkarisen kanssa esittelystä, joka saatiinkin toteutumaan vaikeuksista.

Torstaiamuna 26. helmikuuta ilmestyimme Arskan, OH2EC, kanssa sovittuun aikaan Kinnarin koulun pihalle. Olin jo aiemmin käynyt tutustumassa kouluun Vesa Naukkarisen opastuksella ja todennut lipputangon olevan sopivan lähellä, mutta ei liian lähellä, koulun atk-luokkaa. Karvas kokemus häiriöistä on saatu ja se riittää. Erityisen pahoja häiriöt ovat olleet 80 metrin bandilla, niinpä olin päättänyt siirtyä puhtaammille taajuuksille eli 20 metrille. Esiviritetyn puoliaaltodipolin levittäminen naruineen koulun pihalle ja nostaminen lipputangon päähän inverted Vee-asentoon oli helppo juttu. SWR oli hyvä ja kuso kulki hienosti. Häiriöitäkään ei ollut.

Omat kouluvuodet ovat kaukana takana, mutta uskallan silti väittää, että nykykoulujen luokkahuoneet ovat kodikkaampia kuin minun nuoruudessani. Oli todella mukavaa pitää sähkötyesesittely, sillä nuoret kuulijani seurasivat sitä herpaantumattomalla mielenkiinnolla. Taitaa aihe olla jo niin hyvin unohdettu, että se aidosti kiinnostaa nykyajan nuoria. Kolme aikuista oli myös kuulijoiden joukossa, mikä oli ilahduttavaa.

Esittelytiimimme täydentyi Ollin, OH2OW, ja Miikan, OH2BAD, liityessä joukkoomme. Heistä oli suuri apu sähkötyksen opastuksessa ja Miika raportoi myöhemmin todellisen taiturin löytyneen oppilaiden joukosta. Musiikkia harrastavan Elina Kettusen nimi kannattaa panna visusti mieleen. Hän halusi saada jatko-opetusta sähkötyksessä ja bandeillahan on hyvä harjoitella taitojaan.

Itse siirryin radion ääreen pitämään yhteyksiä, joita tulikin mukavasti aina Armeniaa myöten. Erikoisin kuso oli tosin Benin, KC9MOS, kanssa. Hän istui kotonaan Chicagossa, mutta oli ottanut nettiyhteyden Sveitsissä sijaitsevaan kerhoon HB9Z, jonka kauko-ohjatun aseman avulla hänen oli helppo workkia eurooppalaisia. Kokeilkaapa Google-hakua hakusanoilla HB9Z internet. Toinen mielenkiintoinen saitti on ARRL:n innovaatioawardin saanut W4MQ:n Internet Remote Base osoitteessa <http://www.w4mq.com/>.

Minua ympäröi kusunpidon aikana kymmenisen nuorta, jotka jonottivat päästäkseen sanomaan muutaman sanan mikrofoniin. Luokalta löytyi niin englannin kuin venäjän kielenkin taitajia. Samaan aikaan Arskaa ympäröivät rakentelusta kiinnostuneet, joille Arska avasi Juma TRX1:n ja näytti sen sisältämät ihmeelliset asiat.

Tämän ensimmäisen koulukäynnin bonuksena saimme rinnakkaisluokan opettajalta kutsun tulla esittelemään sähkötystä hänenkin luokalleen. Järvenpään muistakin kouluista on tullut esittelypyyntöjä, joten kaupunki taitaa tulla tutuksi. Ja onhan Järvenpäässä vireästi toimiva radioamatöörikerho, siellä on mahdollista järjestää nuorille vaikkapa radioamatöörikurssi!

Porvoon Suomenkylän koulu

Tiistaina, maaliskuun 3. päivänä oli vuorossa pieni Suomenkylän koulu Porvoon keskustasta pohjoiseen. Viides ja kuudes luokka, yhteensä 12 nuorta, oli kuulemassa sanomaamme.

Tiimin vahvistukseksi oli saatu paikallisia apuvoimia eli Porvoon Radioharrastajien sihteeri Eda, OH2LXB, ja Pekka, OH2JJM, Askolan Monninkylästä. Koulu sijaitsee korkealla mäellä, josta on hulpeat näkymät ympäristöön, joten nousimme koululle johtavaa tietä kasvavan innostuksen valtaamina.

Kolme amatööriaiheista rullaständiä loi pehmeät puitteet kovin teknisen näköisille summereille ja avaimille. Uusimpana Liiton rullaständinä esiteltiin Hesarin tiedepalstalta peräisin oleva "Aurinko pihtaa pilkkujaan".

Tässä yhteydessä lausun vielä kerran julkiset kiitokset hienon artikkelin kirjoittajalle Heikki Nevanlinnalle saamastamme luvasta tehdä artikkelista julisteita. Yleisesitteet, Vipusen vanhat numerot ja monisteet olivat esittelyn jälkeen kovaa valuuttaa, kuten näissä esittelyissä näyttää säännömukaisesti tapahtuvan.

Suomenkylän koulun ilmapiiri on todellakin kodikas, josta kiitos opettaja Minna Tyyskä-Männistöille työtovereineen. Toivomme saavamme kutsun tulla pian uusintakäynnille radioaseman kanssa, sillä paikka on kuin luotu radioyhteyksien pitoon.

Anton kävi kylässä

Seuraavana viikonloppuna Anton Teterin kävi kokeilemassa, miltä tuntuu ajaa jenkkitestiä linukalla ja 5-elementtisellä monobanderilla. Nuori tietotekniikan spesialisti Anton oli suorittanut hieman aikaisemmin minulle perusluokan tentin ja saanut uunituoreen kutsun OH2FNZ. Hän on laatinut uusille radioamatööreille tai sellaisiksi tahtoville suunnatun sivuston nettiin osoitteella <http://hamssiksi.com/>.

Toivottavasti Anton auttaa monia venäjänkielisiä maahanmuuttajia löytämään uuden harrastuksen radioamatööritoiminnasta. Hän on jo luvannut tulla auttamaan esittelyissä kouluissa ja messuilla.

Askolan Juornaankylän koulu

Seuraava esittelypaikka olikin aivan naapurissa. Askolan Juornaankylän koulun rehtori Eeva Hanhivaara toivoi esittelyä koulunsa kaikille 52 oppilaalle. Sulassa sovussa kaikki oppilaat pienimmästä suurimpaan istuivat ruokalan tiloissa, jossa pidin kaikille tarkoitetun esitykseni. On muistettava, että lapsi voi alkaa sähkötyksen harjoittelun heti, kun hän on oppinut kunnolla aakkoset. Ensin on tietysti keskityttävä ottoon, vasta myöhemmin antoon, kun ottotaso on noussut riittäväälle tasolle.

Tiimimme vahvistukseksi oli saapunut askolalainen Miika, OH2LOI. Kaikkia tiimiläisiä tarvittiin, kun sähkötyspisteitä oli kolme ja niiden lisäksi radio. Meille varttuneille hameille riitti yllin kyllin tekemistä ja innokkaita oppilaita.

Sovimme, että esittelyissä tiimimme käyttää Porvoon Radioharrastajien kutsua OH2ABB. Kuvia esittelykäynneiltä löydät sekä SRAL:n nuorisoprojektin (www.sral.fi/nuorisoprojekti), että OH2ABB:n sivuilta (<http://www.oh2abb.fi/kehys.htm>, sitten valitse sivu "Uutiset").

Orimattilan Tietävälän koulu

Uusi kunta saatiin "plakkariin", kun torstaina, 12. maaliskuuta esittelijöiden matka suuntautui lähellä Orimattilan keskustaa sijaitsevaan Tietävälän kouluun. Perillä Edea ja minua odotti mukava yllätys, kun koulun rehtori Timo Lohikainen kertoi isänsä olevan radioamatööri ex-OH7TL ja nykyinen OH4NB. Näitä miellyttäviä yllätyksiä on tullut projektin kuluessa aikaisemminkin. Askolan koulun apulaisrehtori osoittautui olevan Juha Koskeniemi, OH2MYY. Hän kertoi vastauksessaan esittelytarjoukseeni, että koulussa on ollut tapana pitää keväällä harrastuspäivä. Aiemmin muun muassa hänen nykyään Silent Keyksi siirtynyt isänsä oli pitänyt esittelyn radioamatööriharrastuksestaan. Juha pitää huolen siitä, että tiimimme pääsee vierailemaan hänen koulussaan.

20 metrin dipolimme nousi jälleen kevyesti lipputankoon. Pieni mutta sitkeä työhevosemme takasi jälleen mukavia juttutuokioita bandilla. Heikki, HB9EDY, kunnostautui potentilla signaalillaan taajuudella 14276 kHz ja teki lupsakkaalla jutustelullaan päivästäme erityisen onnistuneen. Heikki kopitti hienosti kuulijoiden nimet aakkosnimin tavattuna. Lapset kuiskasivat toisilleen oikeita aakkosnimiä, jos jännityksen keskellä joku sana sattui unohtumaan mikkiin puhuttaessa. Ihmeen hyvin menee oppi perille, kun ikää ei ole liikaa ja päässä tilaa uusille asioille. Kusun päätteeksi Heikki vielä luetteli kaikki nimet sujuvasti yhteen menoon kuulijoille. Onhan se totta, että suomen kielessä on kaksi ihmeen kaunista sanaa. Toinen on tietysti äiti ja toisen voitte arvata. Kaikkien 23 lapsen kasvot loistivat kuin aurinko, kun oma rakas nimi kuultiin Sveitsissä asti. Tästäkin koulukäynnistä jäi lämmin muisto molemmille osapuolille.

Porvoon Huhtisen koulu

Viimeinen tämänkertaisen jutun koulu on kertaluokkaa suurempi eli Porvoon keskustasta katsottuna vesitornin takana sijaitseva Huhtisen koulu. Koulun oppilasmäärä on kaikkiaan 254. Esittelymme kohteena oli kolme luokkaa, Simo Peltosen 4B, Panu Soitson 6A ja Heidi Janssonin 6B. Yhteensä kuulijoita kertyi tiimillemme 55 potentiaalista nuorta hania.

Esittelijä ei tällä kertaa tarvinnut läppäriään, videotykkiään eikä ämyreitään. Kaikki laitteet odottivat siististi pyöriellä varustetussa räkissä liikuntasalin keskellä, tarvitsi vain syöttää muistitikku ja DVD läppäriin. Lapset istuivat lattialla hiirenhiljaa, mitä nyt lopuksi tuli enemmän meteliä kun esitelmöitsijä antoi löysää tilaa kysymyksille.

Eda oli vihjannut Uusimaa-sanomalehden toimitukseen suunnitellusta koulukäynnistä. Niinpä kesken sähköttämisen koulun kirjastoon astuivat toimittaja Sari Orkomaa ja valokuvaaja Katja Juurikko, jotka rutiinillaan ottivat tilanteen hallintaansa. Tulokset heidän vierailustaan olivat seuraavan päivän lehdessä, jota varmasti levikkialueen kouluissa sekä niiden opettajien ja oppilaiden kodeissa tutkittiin hartaasti.

Mitä opimme koulukäynneistä

Lähetin Sipoon, Porvoon, Askolan, Pukkilan, Myrskylän, Orimattilan ja Järvenpään ala-asteen koulujen rehtoreille yhteensä 78 esittelytarjousta. Tarjouksen otti vastaan kymmenen koulua. Vastausprosentti on siis yli 10, mitä voi pitää hyvänä. Viisi käyntiä on nyt hoidettu, ainakin viisi käyntiä on vielä edessä, luultavasti useampikin, kun sana esittelyistä leviää opettajien tiiviin verkoston kautta.

Mitä pienempi koulu, sitä helpompi on järjestää esittely koko koululle kerralla. Ja kääntäen, mitä suurempi koulu, sitä vaikeampi on löytää kaikille luokille sopivaa yhteistä aikaa. Oletan, että joudumme (oikeammin: pääsemme) käymään samoissa kouluissa lähitulevaisuudessa, "paikkaamaan aukot".

Monessakin mielessä paras kohderyhmä ovat kuudesluokkalaiset. He ovat kehityksessään ja opinnoissaan jo siinä vaiheessa, jolloin uusien asioiden omaksumista helpottavat vielä hyvin säilynyt spontaanisuus ja koulussa saadut tiedot. Heitä vanhemmilla nuorilla vapaan ajan ohjelmointi on usein tehokkuusvaatimuksin viety niin pitkälle, että uusille harrastuksille ei ole liiemmin tilaa. Innostuminenkin osataan paremmin peittää ja kasvava skeptisyys ja kriittisyys haittaavat näennäisesti "hupihommaksi" helposti luokiteltavan radioamatööriharrastuksen omaksumista osaksi elämää.

Muistan vieläkin sen yllättävän kysymyksen, jonka Olarin lukiossa minulle esityksen päätteeksi esitti eräs terävän tuntuinen nuori mies: "Mitä hyötyä tästä on?" Hyötynäkökulman ottaminen esille oli minulle niin odottamaton ja jopa hämmentäväkin kokemus, että jouduin kunnolla pohtimaan esitettyä kysymystä. Ajatustyön jälkeen minun oli aivan pakko kirjoittaa teksti monisteeseen "Radioamatööri saa harrastuksestaan iloa ja hyötyä". Me vanhemmat radioamatöörit tiedämme toki hyvin, että monen nuoren elämä on saanut uuden suunnan tai sisällön radiokärpäsen pureman seurauksena. Tiedämme myös sen, että kunnianarvoisaan ikään ehtinyt harrastuksemme on ollut ja on edelleen jopa kuninkaiden mielipuhua.

Jännittävä kuukausi edessä

Tätä kirjoittaessani ajatukseni kantautuvat usein Haminaan, jossa paikallisen kerhon, OH5AD, puuhamiehet Juha, OH5VG; Kari, OH5TS; Ilpo, OH5IJL, ja Jussi, OH5LAP, järjestävät 24. maaliskuuta viestintäaiheisen tapahtuman Aseman koululla. Kun Juha kyseli Liiton esittelymateriaaleja, tarjouduin tuomaan niitä ja samalla auttamaan itse esittelyssä. Ajatukseni kulkivat sitten sitä rataa, että kun kerran olen Haminassa, voin toki samalla matkalla tarjota esittelyä jollekin muullekin koululle. Niinpä lähetin 13 koulun rehtorille tarjouksen, johon nopeasti tarttui Haminan suurimman koulun Keskuskoulun rehtori. Koulussa on 217 oppilasta, joista neljä luokallista 5–6 luokan oppilaita, kaikkiaan noin 65. Hieno kohderyhmä!

Suomi on messujen ja harrastuspäivien luvattu maa. Huhtikuu tarjoaa minulle ja esittelytiimilleni kolme erinomaista tilaisuutta kertoa radioamatööri toiminnasta. Huhtikuun 3.–5. päivinä Messukeskuksessa on Model Expo-messut, jotka ovat alkuperäisestä pienoismallitoimintaideastaan kasvaneet 30.000 kävijän suurtapahtumaksi. Tarkoitukseni on nuorekkaan tiimin voimin huolehtia harrastuksemme näkyvyydestä muiden puristuksessa.

Leevi, OH2FHN, joka edustaa radionuoriamme Porvoossa, otti minuun yhteyttä ja kertoi, että häntä oli pyydetty esittelemään harrastusta Sininuoorisoliiton valtakunnallisilla harraste- ja nuorisopäivillä 18.–19. huhtikuuta. Osallistujia tulee olemaan n. 400 lasta ja nuorta. Päätimme Porvoon Radioharrastajien, OH2ABB, kanssa lähteä Leevin avuksi omin ja SRAL:n resurssein.

Edellinen tapahtuma on kaksipäiväinen ja sen toinen päivä osuu 19.4. järjestettävän perinteisen Vantaan Hämeenkyllän tapahtuman päälle. Vantaan Hämeenkyllän Lions Club on jo vuodesta 1992 järjestänyt tuohon aikaan Nuorten harrastemessut Hämeenkyllän koululla (<http://www.harrastemessut.fi/>). Harrastustamme on ansiokkaasti esitelty Polyteknikkojen Radiokerho, OH2TI, joka luovutti tällä kertaa esittelyvuoron Liiton nuorisoprojektille.

Esittelyjä järjestetään muuallakin Suomessa. Sulo, OH9KBB, kertoi Kemin amatöörien lähtevän kouluihin. Hänelle on lähtenyt esittelytarpeita Liiton toimistosta. Pohjoiseen leirikouluun on ilmoittautunut jo neljä nuorta (tnx OH6MV). Toivottavasti kouluesittelyjä pidetään OH6-7-8-9-piireissä niin paljon, että riittävä määrä oppilaita saadaan kesäleirin yhteydessä järjestettävään leirikouluun Pudasjärvelle.

Uutta Annikan suunnittelemaa leirikouluesitettä painetaan niin paljon, että siitä riittää jaettavaa kouluille, messuvieraille ja esittelyjä tekeville kerhoille. Kunpa varamme riittäisivät siihen, että jokaiseen Suomen ala-asteen kouluun voitaisiin lähettää vähintään yksi leirikouluesite!

Anna lapselle mahdollisuus tulla radioamatööriksi!

Lahjoita sopiva summa tilille SRAL ry, Nordea 101030-72413

merkitse viestikenttään "Nuorisoprojekti"

ESLH lupa No ESLH-2007-05547/Tu-52.